

UP Board Solutions for Class 6 Sanskrit Chapter 13 काकः

अभ्यासः ।

प्रश्न 2. एकपदेन उत्तरत

(क) तृषापीडितः कः आसीत्?

उत्तर – काकः ।

(ख) सः दूरे-दूरे किं न अलभत?

उत्तर – जलम् ।

(ग) वृक्षात् वृक्षं कः गतवान्?

उत्तर – काकः ।

(घ) घटे बहुदूरे किं दृष्टम्?

उत्तर – जलम् ॥

(ङ) काकः पाषाणखण्डानु कुत्र अक्षिप?

उत्तर – घटे।

प्रश्न 3. मजूषातः पदानि चित्वा वाक्यानि पूरयत (पूरे करके) –

एकः नालमत् दृष्टम् अक्षिपत् घटम् जलम् ।

(क) एकः काकः तृषापीडितः ॥

(ख) जलं दूरे-दूरे नालभत् ।

(ग) एकं सहसा घटं दृष्टवान् ।

(घ) घटे जलं बहुदूरे दृष्टम् ।

(ङ) सः काकः जलमध्ये पाषाणखण्डम् अक्षिपत् ॥

(च) काकः जलं पीत्वा सन्तुष्टः जातः ॥

प्रश्न 4. संस्कृते अनुवादं कुरुत

(क) एक कौआ प्यास से व्याकुल था।

उत्तर – एकः काकः तृषापीडितः आसीत् ।

(ख) वह जल के लिए वृक्ष से वृक्ष पर गया।

उत्तर – सः जलं प्राप्तुं वृक्षात् वृक्षं गतः ॥

(ग) सहसा उसे एक घड़ा दिखायी पड़ा।

उत्तर – सहसा सः एकं घटं दृष्टवान् ।

(घ) घड़े में पानी बहुत दूर था।

उत्तर – घटे जलं बहुदूरे आसीत् ।

(ङ) उसने घड़े में पत्थर के टुकड़े डाले।

उत्तर – सः घटे पाषाणखण्डानि अक्षिपत् ।

प्रश्न 5. चित्राणि दृष्ट्वा वाक्यानि रचयत (वाक्य बनाकर)

प्रश्न 6. उचितम् उत्तरपदं रेखांकितं कुरुत (करके) –

यथा – तृषापीडितः कः आसीत्? (काकः, वानरः, गजः)

(क) दूर-दूरे किं नालभत्? (अन्नम्, दुग्धम्, जलम्)

(ख) वृक्षाद् वृक्षं कः गतः? (मयूरः, उलूकः, काकः)

(ग) काकः सहसा किं दृष्टवान्? (शरावम्, घटम्, कटाहम्)

(घ) काकः घटे किं क्षिप्तवान् । (पाषाणखण्डम्, अन्नम्, जलम्)

प्रश्न 7. सप्तमीविभक्तिक पदानि लिखत (लिखकर)

यथा – ग्रामे, नगरे, जलमध्ये, घटे, बहुदूरे